

**ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ
ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ****A. ΚΕΙΜΕΝΟ**Δημοσθένους *Ἐπιτάφιος*, 32 – 36

Οἱ μὲν οὖν ζῶντες οἰκεῖοι τούτων ἐλείνοί, τοιούτων ἀνδρῶν **ἐστερημένοι** καὶ συνηθείας πολλῆς καὶ φιλανθρώπου διεζευγμένοι, καὶ τὰ τῆς πατρίδος πράγματ' ἔρημα καὶ δακρύων καὶ πένθους πλήρη· οἱ δ' εὐδαίμονες τῷ δικαίῳ λογισμῷ. πρῶτον μὲν ἀντὶ μικροῦ χρόνου πολὺν καὶ τὸν ἅπαντ' εὐκλειαν ἀγήρω καταλείπουσιν, ἐν ᾗ καὶ παῖδες οἱ τούτων **ὀνομαστοὶ** τραφήσονται καὶ γονεῖς [οἱ τούτων] περιβλεπτοὶ γηροτροφήσονται, παραψυχὴν τῷ πένθει τὴν τούτων εὐκλειαν ἔχοντες. ἔπειτα νόσων ἀπαθεῖς τὰ σώματα καὶ λυπῶν ἄπειροι τὰς ψυχάς, ἅς ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσιν οἱ ζῶντες ἔχουσιν, ἐν μεγάλῃ τιμῇ καὶ πολλῷ ζήλῳ τῶν νομιζομένων τυγχάνουσιν. οὓς γὰρ ἅπασα μὲν ἢ πατρὶς θάπτει δημοσίᾳ, κοινῶν δ' ἐπαίνων **μόνοι** τυγχάνουσιν, ποθοῦσι δ' οὐ μόνου συγγενεῖς καὶ πολῖται, ἀλλὰ πᾶσαν ὄσσην Ἑλλάδα χρῆ προσειπεῖν, συμπεπένθηκεν δὲ αἰ **τῆς οἰκουμένης** τὸ πλεῖστον μέρος, πῶς οὐ χρῆ τούτους εὐδαίμονας νομίζεσθαι; οὓς **παρέδρους** εἰκότως ἂν τις φῆσαι τοῖς κάτω θεοῖς **εἶναι**, τὴν αὐτὴν τάξιν ἔχοντας τοῖς προτέροις ἀγαθοῖς ἀνδράσιν ἐν μακάρων νήσοις. [...] ἔστι μὲν οὖν ἴσως χαλεπὸν τὰς παρούσας συμφορὰς λόγῳ **κουφίσαι**. [...] χαλεπὸν πατρὶ καὶ **μητρὶ** παιδῶν στερηθῆναι καὶ ἐρήμοις εἶναι τῶν οἰκειοτάτων γηροτρόφων· σεμνὸν δὲ γ' ἀγήρω τιμὰς καὶ μνήμην ἀρετῆς δημοσίᾳ κησαμένους ἐπιδεῖν, καὶ θυσῶν καὶ ἀγῶνων ἠξιωμένους ἀθανάτων. λυπηρὸν παισὶν ὀρφανοῖς γεγενῆσθαι πατρός· καλὸν δὲ γε κληρονομεῖν πατρώας εὐδοξίας. καὶ τοῦ μὲν λυπηροῦ τούτου τὸν δαίμον' αἴτιον εὐρήσομεν **ὄντα**, ὃ φύντας ἀνθρώπους εἴκειν ἀνάγκη, τοῦ δὲ τιμίου καὶ καλοῦ τὴν τῶν ἐθελησάντων καλῶς ἀποθνήσκειν αἴρεσιν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφράσετε το απόσπασμα «Οἱ μὲν οὖν ζῶντες ... τῶν νομιζομένων τυγχάνουσιν».

(30 μονάδες)

2. Πῶς παρηγορεῖ ο ῥήτορας τοὺς συγγενεῖς τῶν νεκρῶν;

(20 μονάδες)

3. α) Να αναγνωρίσετε τὸν συντακτικὸ ρόλο τῶν παρακάτω ὀρων τοῦ κειμένου: ἐστερημένοι, ὀνομαστοὶ, μόνου, τῆς οἰκουμένης, οὓς, παρέδρους, εἶναι, κουφίσαι, μητρὶ, ὄντα.

(20 μονάδες)

3. β) «τοῦ δὲ τιμίου καὶ καλοῦ τὴν τῶν ἐθελησάντων καλῶς ἀποθνήσκειν αἴρεσιν»: να ξαναγράψετε τὸ χωρίο, ἀφοῦ ἀναλύσετε τὴ μετοχὴ «τῶν ἐθελησάντων» σε ἰσοδύναμη πρόταση καὶ κάνετε τὶς ἀπαραίτητες ἀλλαγές.

(2 μονάδες)

4. α) Να μεταφέρετε τοὺς παρακάτω τύπους στοὺς ἄλλου βαθμοὺς: πλήρη, εὐδαίμονας, καλοῦ.

(6 μονάδες)

4. β) Να γράψετε στο τετράδιό σας τον τύπο που ζητείται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις (οι ρηματικοί τύποι να παραμείνουν στη φωνή που βρίσκονται):

(12 μονάδες)

ποθοῦσι: το β' ενικό της προστακτικής στον ίδιο χρόνο

εἶναι: το απαρέμφατο του μέλλοντα

ἔχοντας: το γ' ενικό πρόσωπο της υποτακτικής στον αόριστο

ἐπιδεῖν: τον ίδιο τύπο στον ενεστώτα

ἠξιωμένους: το γ' ενικό της οριστικής στον ενεστώτα

εὐρήσομεν: το απαρέμφατο του ενεστώτα

4. γ) Να μεταφέρετε τους κλιτούς τύπους του παρακάτω χωρίου στον άλλο αριθμό: «νόσων ἀπαθεῖς τὰ σώματα καὶ λυπῶν ἄπειροι τὰς ψυχάς, ἃς ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσιν οἱ ζῶντες ἔχουσιν».

(10 μονάδες)